Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Avtalsenhet vårdval
Isabelle Brodin

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2025-03-31

HSN 2025-0180

Avtalsutskottet

Beslut om höjd ersättning i vårdval specialiserad gynekologi

Ärendebeskrivning
Beslut att utifrån uppdrag i Budget 2025 (RS 2020-0275) höja ersättningen inom vårdval specialiserad gynekologi.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Förslag till beslut
Avtalsutskottet beslutar följande:

Från och med den 1 maj 2025 höjs samtliga ersättningar i vårdval specialiserad gynekologi med 7 procent.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen uppdras i Budget 2025 (RS 2024-0275) att avsätta 180 miljoner kronor till uppräkning av vårdval, däribland Avancerad sjukvård i hemmet, Förlossning, Specialiserad gynekologi samt Barn- och ungdomsmedicinsk öppenvård. Utöver detta uppdrag uppdras också förvaltningen att utifrån omställningsplanens genomlysning utreda en indexbaserad uppräkning till stabila vårdval i syfte att skapa långsiktiga ekonomiska förutsättningar i dessa vårdval.

Överväganden
Vårdval specialiserad gynekologi infördes 2012 i regionen. Inom vårdvalet finns idag 34 mottagningar som omsatte 436 miljoner kronor år 2024. Inom vårdvalet hanteras specialiserad vård i öppen- och slutenvård inom specialiteten gynekologi. Vårdvalet är uppbyggt på ett basuppdrag och flera tilläggsuppdrag/åtagande inom kirurgi, fertilitet, assisterad befruktning, kvalificerat gynekologiskt ultraljud samt uroterapeutisk utredning och

behandling. Sedan vårdvalet infördes 2012 har det reviderats vid flera tillfällen men ingen av revideringarna har inneburit några höjda ersättningar, utöver ett tillskott av ersättning i tilläggsuppdrag Enklare dagkirurgi som infördes 2019, i form av en treprocentig uppräkning.

Senaste revideringen beslutades vid avtalsutskottets sammanträde i april 2024. Syftet med revideringen var att ytterligare stärka förutsättningarna för en kvalitativ och patientsäker vård genom att styra mot större mottagningar och därmed skapa bättre förutsättningar för att säkerställa kompetensförsörjning och kollegial samverkan. Revideringen syftade också till att skapa förenklad avtalsstruktur för att möjliggöra en effektivare uppföljning, samt dämpa volym- och kostnadsutvecklingen. I det nya förfrågningsunderlaget har delar av det kirurgiska uppdraget gällande laparoskopi & laparotomi (nivå 1d och nivå 1e) flyttats in till akutsjukhusen (Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset, Södertälje sjukhus). Syftet med förändringen var att bidra till att upprätthålla den kirurgiska spetskompetensen vid akutsjukhusen samt stärka forskning och utbildningsuppdraget. Förändringen bidrar också till stärkt patientsäkerhet.

Under revideringen hade förvaltningen dialog med vårdgivare som lyfte vårdvalets ekonomiska förutsättningar och påtalade specifikt ersättningsnivåerna inom tilläggsuppdrag avseende utredning av cellförändringar. Då ekonomiska förutsättningar inte fanns så beslutades det nya förfrågningsunderlaget utan några justerade ersättningsnivåer.

Efter beslutat förfrågningsunderlag inkom flera leverantörer med uppsägningar inom det valbara uppdraget avseende utredning av cellförändringar. Detta med anledning av att vårdvalets ersättningar inte uppgavs ge ekonomisk täckning för de flertalet dyra provtagningar som vårdgivarna beställer inom ramen för tilläggsuppdraget. Då förvaltningen gjorde bedömningen att det fanns risk för bristande kapacitet för att omhänderta kvinnor som behöver utredas för cellförändringar, beslutades om en ny tilläggsersättning i vårdvalet om 750 kr avseende klinisk patologi för att bidra till ökad kostnadstäckning. Beslutet fattades i avtalsutskottet i september 2024 och började gälla från och med 1 oktober 2024. I samband med beslutet gavs hälso- och sjukvårdsdirektören också i uppdrag att utifrån budgetförutsättningar 2025 se över ersättningsnivåerna i vårdvalet (HSN 2022-1378).

Förvaltningen föreslår utifrån uppdraget i Budget 2025 (RS 2024–0275) att samtliga ersättningar i vårdval specialiserad gynekologi från om med 1 maj

höjs med 7 procent. Höjningen av ersättningen förväntas bidra till att leverantörerna inom vårdvalet fortsatt kan erbjuda en tillgänglig och kvalitativ vård inom vårdområdet gynekologi i regionen.

Ekonomiska konsekvenser
Den totala kostnaden för vårdvalsområdet år 2024 uppgick till 424 miljoner kronor. Efter nämnd förändring uppskattas kostnaderna för år 2025 till 454 miljoner kronor. Det motsvarar en ökning av kostnaderna med 30 miljoner kronor, dvs 7 procent. Kostnadsökningen ryms inom hälso- och sjukvårdsnämndens ekonomiska förutsättningar då medel tillskjutits i Budget 2025 (RS 2024–0275).

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet väntas bidra till att leverantörerna inom vårdvalet har fortsatt möjlighet att säkerställa en god, kvalitativ och patientsäker vård.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet väntas få oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Beslutet bedöms inte medföra några förändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget väntas ge något ökad administration med anledning av att det kräver ett manuellt arbete för att justera ersättningsnivåerna för respektive produktkod i vårdvalet. Det betraktas som en engångsinsats och förväntas inte generera ytterligare arbete efter det att produkterna är justerade.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Klicka här för att fylla i vilka beslutet ska skickas till

Godkänd av Anders Ahlsson, 2025-03-31